

Handläggare:
Lena Svantesson

Årsrapport 2011 för implementering av Handlingsprogram övervikt och fetma 2010-2013

Ärendebeskrivning

Handlingsprogram övervikt och fetma 2010-2013 och Åtgärdsprogram för detta handlingsprogram beslutades i Hälso- och sjukvårdsnämnden den 27 april 2010. I detta ärende anmäls förvaltningens Årsrapport 2011 för implementering av Handlingsprogram övervikt och fetma 2010-2013.

Beslutsunderlag

Förvaltningens anmälan 2012-05-10
Årsrapport 2011 Implementering av Handlingsprogram övervikt och fetma 2010-2013

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedning för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna.

Förvaltningens motivering till förslaget

I Handlingsprogram övervikt och fetma 2010-2013 finns ett antal inriktnings- och effektmål för visionen och de prioriterade områdena. Resultaten av dessa mål redovisas i Årsrapport 2010 för implementering av Handlingsprogram övervikt och fetma 2010-2013 liksom resultat av de åtgärder som vidtagits i de sju strategierna i Åtgärdsplan för implementering av Handlingsprogram övervikt och fetma 2010-2013.

Enligt visionen i Handlingsprogram övervikt och fetma 2004 och 2010-2013 ska under tioårsperioden, 2003 till 2013, antalet personer med fetma (BMI \geq 30) halveras.

Utveckling av andel vuxna med fetma

Enligt Folkhälsoenkät 2010 har andelen personer med fetma i Stockholms län ökat både bland män och kvinnor sedan 2002 och 2006.

Fetma BMI\geq30	Andel 2002	Andel 2006	Andel 2010
Män	10,0 %	10,6 %	12,4 %
Kvinnor	9,0 %	10,5 %	11,0 %

Åldersstandardiserat med 2010 som standardpopulation

Medel-BMI (kg/m²) 2010 för både män 26 och kvinnor 24 är på samma nivå som 2006.

Andelen ung vuxna 18-24 år med övervikt och/eller fetma har ökat sedan 2006. År 2010 är andelen män med övervikt och/eller fetma 25 procent och bland kvinnor 17 procent.

Utveckling av andel barn med fetma

Det finns ändå en positiv tendens. Bland 4-åringarna i länet minskar andelen med övervikt och fetma. Även de preliminära resultaten av behandling av barn med fetma på Södertälje BUMM ser lovande ut.

Resultat av de sju strategierna i Åtgärdsplanen

De sju strategierna är:

Strategi 1. Styra via avtal/upphandlingar samt planera och förbättra uppföljningar av avtal

Strategi 2. Planera och stödja implementeringen samt följa upp implementeringen

Strategi 3. Upprätta kommunikationsplan för implementeringsarbetet

Strategi 4. Öka kunskap och kompetensutveckling via t.ex utbildningar

Strategi 5. Stärka värdkedjan för BARN

Strategi 6. Stärka värdkedjan för VUXNA

Strategi 7. Initiera samhällsinriktade överviktsprojekt

Aktiviteter har ägt rum utifrån respektive strategi.

Uppföljning av avtalen med husläkarmottagningarna, primärvårdsrehab och psykiatrin visar att totalt 14 606 recept på Fysisk aktivitet har förskrivits år 2011, jämfört med 3741 år 2008, 5130 år 2009 och 7021 år 2010.

I journaler på husläkarmottagningarna med diagnosen diabetes har 80 procent (jämfört med 63 procent år 2010) registrerat BMI och i journaler med diagnosen hypertoni har 48 procent (jämfört med 27 procent år 2010) registrerat BMI år 2011.

Utbildningsinsatser angående Handlingsprogram övervikt och fetma 2010-2013 på Centrum för Allmänmedicin; CeFAM och på Norrtulls ÖverviktsCentrum har nått ut till 202 enheter och totalt 2111 personer. Projektledarna för FaR I SLL på CeFAM har nått ut med utbildning eller information kring FaR till 2702 personer vid 88 tillfällen. 14 av dessa tillfällen var för 451 personer inom psykiatri, som är ett särskilt riktat uppdrag

En sammanhållen vårdkedja för barn och ungdomar med fetma i SLL, enligt den så kallade Södertäljemodellen för behandling av barn med fetma, har fortsatt på de fem barn- och ungdomsmedicinska mottagningarna, BUMM (Bromma, Huddinge, Liljeholmen, Upplands Väsby/Märsta och Nacka/Värmdö). Två nya BUMM, Jakobsberg och Järva/Rinkeby, i norr samt tre nya BUMM i söder, Farsta, Handen och Södermalm, har startat projekt att införa Södertäljemodellen under 2011.

Ungdomsmottagning för behandling av fetma i åldern 16-25 år vid Överviktscentrum Norrtull har fått 150 remisser varav 130 (86 procent) godkändes.

"Våga Våga-projektet" på Danderyds sjukhus har pågått sedan 2006 och gäller gravida kvinnor med BMI över 30 som skall ingå i ett interventionsprogram. 139 patienter har hittills inkluderats i projektet. 36 procent av patienterna har med stöd av projektet klarat att begränsa viktuppgången under graviditet till max 6 kg. 66 procent av kvinnorna har klarat att hålla viktuppgången på max 10 kg. 33 patienter av 125 (26 procent) förlöstes med kejsarsnitt.

Slutsats

Fetma bland vuxna och särskilt unga vuxna 18-24, år har ökat sedan 2006. Samtidigt har andelen 4-åringar med övervikt och fetma minskat sedan 2004. En stor satsning har gjorts kring projekt för att minska övervikt och fetma hos barn och ungdomar samt ett projekt kring gravida kvinnor. Behandling av barn med fetma enligt Södertäljemodellen har visat goda resultat i Södertälje. Förutom att de gravida kvinnorna i Våga Våga-projektet har lyckats begränsa sin viktuppgång blev andelen som förlöstes med kejsarsnitt 26 procent jämfört med 50 procent kejsarsnitt som är

ANMÄLAN
2012-05-10

HSN 0903-0275

vanligt bland kvinnor med fetma. Dessa satsningar ser lovande ut och kan vara en framtida investering i hälsa. Flera utbildnings- och informationsinsatser har nått många vårdgivare.

Att minska andelen personer med fetma är till stor del en samhällsfråga, vilket innebär att Stockholms läns landsting inte ensam klarar av att uppfylla den uppsatta visionen, även i ett längre perspektiv, utan måste arbeta brett, långsiktigt och förebyggande tillsammans med och genom andra aktörer i samhället.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Catharina Barkman
Avdelningschef